

A' ROMAITSASZARI ÉS AP. KIRALYI KEZSEG.
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBŐL Pénteken 21. Septemberben 1792.

Elyséum 3-dik September.

Midőn az *Olympusi* tetőkön a' halhatatlanság-
nak itala mellett hajnalig múlatott Lelkek
kedvekre nyugodnának — midőn a' *Vesta* szüz-léán-
káji az *Apolló* szerelem énekei mellett Kontra tán-
czokat tántzolnának — midőn *Bachus*, a' hordók-
nak és sajtóknak szüretre való készítése közben,
Vulkánusra a' jó *Tokai* aszszú szőlő bort köszönget-
né — midőn az északának Isten-aszszonya a' ma-
ga Páváival a' több Isten-aszszonyoknak társasá-
gából virradt tájban haza felé készülne — nagy
lárma esik hirtelen ezen böldegek Országában —
15 száz *Papjai* és *Apátza* leányai érkezének-le *Ves-*
tának a' felső világról *Frantzia* Országból, kik Sept.

2-dikára virradó étzaka egyszeriben lettenek vala *Párisban* a' felső Világi *Furidáknak* áldozatjaivá. — Mindenek szánakozásra és méltó boszszú-állásra indulának ezen nagy számu Isten szolgai lelkeinek irgalom nélkül való meg ölettetéseken. A' könyörületlen *Cháron* ezeken maga is szánakozásra indúlt, és ingyen vitte által őket az *Acheron* vizén.

A' leg-szembe tönőbb ezen meg-ölettetett *Vestal* Szüz lekek között *Harnoncourt Grófné*, a' *Párisi Ursuláknak* Abbás Afiszonya vala, ki is következő módon beszéllé elé az Elyséumi meg-rettent Lelkeknek a' 2-dik Septemperi iszonyu vérontásokat: — „

„ Meg-érkeztvén *Párisba Verdün Várofsának* meg-vétele, és által látván az el hatalmasodott *Factiónak* tagjai hogy az ő veszedelmek naponként közeledik, a' kétségben eséshez készülökhöz hasonló vakmerőséggel nyúltanak a' dologhoz, és az egész *Párisi* népet fegyverhez való kapásra, és a' határ szélek felé való indulásra lázzasztották. A' *Nemz. Gyűlés* meg-határozta Sept. 2 dikán, hogy a' harangok minden felé félre verettetvén, a' népnek az indulásra jel adattassék. A' nép a' *Márs* mezejére *Török* muzsika szó mellett öszve gyűlvén, mint esze veszett, dühösködik vala. A' jobban gondolkodók a' roszsz következéseket már előre rettegéssel gyanították. — Némellyek a' tolyongó sokaság között ezt kezdték egyszer kiáltani: — „ a' belső ellenséget büntessük meg és irtsuk ki előbb, hogy sem a' mi külső ellenségeink felé indulnánk! „

„ Ezen ördögi kiáltás az *Enthusiásta* fülekben igen kedvesen hangzván, leg-első jel-adás vala a' mindjárt kezdetendő iszonyú vérontásra. Az ő dühöségeknak leg-első áldozatjává vált sok Papok azzal vádoltattak, hogy azok a' nállok tanáltatott Kártya formájú papirofsak, mellyeken egy Zászlóval és egy keresztel együtt ilyen irás szemléltetik vala: *Miserere mei Jesus!* bizonyoson még valamely jel-adásul fogtak volna nékiek szolgálni. „

„ A' „

„ A' dühösködő fokaság minden tömlötzben 12 — 14 — vagy 16 személyeket válofztván ki itélő Birákúl maga közzül, ezek formálták a' *Criminale Forumot*. Minekutánna a' fogjok egyenként elő vétettvén, külömb- külömb féle kérdések téttenek elejekbe, az után a' ki válofztatott itélő Birák közzül egyik a' maga kezét a' fogolynak fejére tévén, így szollott a' néphez: — „ gondoljátok é, hogy lelkünk esmérete ízerint ezen ízeméllyt el- botsáthatjuk? „ — Ha a' nép azt felelte, hogy *igen*: ekkor az ártatlan személy a' Birák kezéből ki botsáttatván, dárdák által veretett a' fokaság által íszonyu kinok között keresztül. Ha pedig a' nép a' Biráknak előbbi kérdésére ezt felelte, hogy *éljen a' Nemzet!* már ekkor a' fogoly minden bán- todás nélkült szabadon botsáttatott. „

„ A' Királyné Udvari mesternéjének, Hertzeg Afzszony *Lambellének* feje a' tömlötzben el- üttet- vén, tsupa mezittelen hólt teste az utzákon hur- tzoltatott szerte széljel. A' 264 Papokon kívül 186 *Apátzák* ölettettek meg. A' szegény Papok nyár- sokba vonattattanak, némelleyeknek agyok veleje- is ölzve rontatott. A' meg- öletetteknek hólt tete- meik az ugy nevezett *ujj hidra* vitettvén, min- den, a' mi nállok tanáltatott, egy helyre gyűjtet- tetett. Mind azok, a' kik élelmekért, vagy egyéb adólságok miatt fogságot szenvedtenek, izabadon botsáttattanak; a' több fogjok közzül igen kevés maradott életben. „

„ A' már tudva lévő meg- öletett fő személjeknek száma között vagynak az *Arlesi Érsek*, a' *Xaintesi*, *Beauvesi*, *Sz. Poupouli* Püspökök 's több elé való papi személyek. Némelleyek a' férfi és afzszonyi renden lévő meg- öletett személyeket leg- alabb- is 5- ezerre számlálják. „

„ Az elején ezen mészárlásnak nem közelített a' Királyi Familiának lak helyéhez leg kisebb ze- nebona is. Hanem más nap u. m. 23 dikban itt is kezdett nevedni a' félelem. A' Parisi Polgár- mester

mester *Pétion* és a' Prokurátor *Manuel* előre megjelentenek vala ezen *Templom* nevezetű épületben, és midőn a' vezedelmet itt is nevelkedni szemlélték volna, irás által tudtára adták, és javasolták a' Nemz. Gyűlésnek, hogy a' Királyi Familiát venné ismét a' maga őitalma alá. Ezt ugyan a' Nemzeti Gyűlés nem tselekedte, hanem ennek Præfesse 6 Deputátusokat rendelt, kik mint Commissáriusok a' Királyi Familiához küldettétvén, a' *Templomban* őrizet alatt levő személyeknek meg bántathatlanságáról való felelet ezekre bizattatott. A' mi illeti a' Királyi Familiából való személyeket, ezeken leg-kisebb uj méltatlanság-is ennek alkalmazóságával el nem követetett. Pántlikák által vólt a' *Templom* körül az a' határ ki jegyeztté, mellyet a' népnek által hágni nem vala szabad, és a' mely pántlikákat a' nép is olly nagy tilzteletben tartott, hogy azon belől lépni tellyességgel nem mérészelt. — A' *Templom* beli Strázsák mindazonáltal sőt a' Király tselédjei-is ezen alkalmazósággal árestomba vitettenek, és ekkor már itt is nem kevés grádusra lépett vala a' felelem. — A' Városnak *Marais* nevezetű osztálja, melly a' többek között még eddig leg tsendessebben viselte magát, el-tökéllette magában, hogy a' Királynak és Királyi Familiának épségben való meg maradását minden módon munkálódja, és ennek számára egy nyúgodalmas és bátorságos szállást szerezzen. „

„ Midőn Párisban ezen zürzaváros világ vólna, 15 árestánsok érkezének bé a' *Soassoni* tábor-tól, kiket a' nép eszébe vévén, a' nélkül, hogy bűneiknek okát tudakozta volna, irgalmatlanul fel mélzárlotta mindeniket. „

„ Én magam-is — így folytatá továbbá ezen ártatlan Abbás aszszonynak, *Harnoncourt* Grófné-nak árnyék-lelke az *Élyséumban* a' Párisi 2-dik Septembéri vér feredőnek Historiáját — én magam-is az *Apótturság* tömlőizében valék zárattatva. — Sem 72 esztendőös öregségem — sem vallás-beli áhí-

alótságom — sem a' szegényekhez sok izben megmútatót adakozóságom meg-nem tartoztathaták a' gyilkosokat a' velem való kegyetlenségtől. A' tömlőtzből ki hurtzoltatván, egyik gyilkos a' bal karomat döfte keresztül dárdájával, és éppen az a' háládatlan asziszony tsapta le fejemet nyakamról, a' kit 1784-ben az egész kemény télen által könyörülő szívvvel tápláltam vala. Hol lehet a' világi történeteknek laistromai között ennél nagyobb haládalanságot keresni és tanulni! „

„ A' mi a' *Párisiak* hadi-készületeiket illeti, ezek tsupa vakmerő meg átalkodottságot jelentenek. A' Nemz. Gyűlés meg-határozta, hogy a' lármaágyuk és harangok egész Frantzia Országban megszollalván, az egész fegyvert fogható Frantzia nép a' táborhoz való indulásra serkentessék. A' ki a' mostani Bé töltető Hatalomnak leg kisebb ellenve-tést bátorodik elejébe terjeszteni, halál a' fején: ugyan ezért, hogy ezen 6 Ministerekből álló hatalomnak méltósága a' nép előtt annál nagyobb be-tsületben tartattassék, még 12 személyeket rendelt a' Nemz. Gyűlés a' maga tagjai közzül-is melléje. — Sept. 4 dikétől fogva minden 6 órak alatt egy-egy ujj fegyveres Sereg indul *Párisból* a' tábor felé, és ez így fog mind addig tartani, valamedig tsak az egy *Páris Várossa* 60-ezer embereket állított ki a' izélekre. A' körül fekvő Departamentomok-is szüntelenül szállítják a' réájok szabott Sergeket a' *Chaloni* térségek felé. — A' *Páris* körül készülő erősségeken dolgozó szorgalmatos kezek minden nap ezerenként álsák a' Sántzokat, kiket a' Nemz. Gyűlésnek minden nap 12 ujj tagjai, tulajdon kezeik által való példa-adásokkal ösztönöznek a' Sántz ásásra.

A' 3 *Frantzia* táborok *Reims* Várossa körül szándékoznak öszve jöni, és innen akarnak öszve kaptolt erővel, az egyesült Pruszszus és Ausztriai Sergekre réá ütni.

Landau Városát az Auszriai Seregek bé-rekesztve tartják, és sem ki, sem bé nem botsátanak senkit.

A' már régen bé-rekesztve lévő *Saarlouis* városáról azt írják, hogy minekutánna a' miéinkek vele is keményen kezdették volna a' játékot, e' következő 3 punktumokból álló jelentést küldötték ki ezen Városnak lakosai a' mi Sergeinkhez: — 1. ben.) Hogy ők a' nemességnek jussait meg esmériék. — 2. szor.) A' meg nem esküdött Papokat meg-szenvedik, és — 3. szor.) Hogy a' háborunak le-tsendesítésére részekről mindent elkövetnek, csak hogy a' miéinkek is őket tovább is ágyuztatni és gránátokkal üldözni szünyenek meg.

Az Auszriai Gen. H. *Hohenlohé* alatt lévő Seregnek *Landau* aloll *Lotharingia* felé való útozásáról és további próbájiról, ezt a' különös tudósítást tétette a' Bétsi Hadi Fő Kantzellária közelebbről közönségessé: — „

„ *Richemont* 5. Sept. — A' Hertz. *Hohenlohé* alatt lévő Ts. Kir. Sereg August. 9 dikétől fogva 11-dikig *Nájsadtnál* múlatott. Ezen idő alatt nem történt semmi nevezetes. — Az ezen Seregnek egyik részét vezérlő Gen. H. *Waldek* Aug. 20 dikán *Saarlouis* városa alatt éppen a' *Glaszikig* recognoscerozott, és az ellenségtől észre nem vétettetett. — August. 24-dikén meg-érkezett ezen Sereg *Mertzig* mellé, 28-dikban a' *Mosella* vizén keresztül költözött, és 29-dikben nem messze *Thionville*hez *Rick* mellett táborba szállott, mellyben Hertz. *Hohenlohé*, és *Károly* Hertzeg. is *Brüszszelből*, megjelenének. Gen. Gróf *Wallis* a' *Thionville* mellett lévő domboknak meg-szállására vala rendeltetve. — Midőn az után ezen dombokat Hertz. *Hohenlohé* is recognoscerozta volna, igen erősen ágyuzott ki a' Várból réa az ellenség, de minden kár nélkül. — 30 dikban a' *Thionville* körül fekvő faluk fegyvereikből ki-öltöztettenek, eleség-béli adó vettetett

vettetett réájok, 's némely rakáson lévő zab, széna, és szalma el foglaltatott. — A' *Lukner Metz* mellett fekvő *Sergeinek* külső vigyázói egy *Wurmzer* tsaportra bökkenvén, ezek által az ellenségnek vezére meg sebesítettett, 7 *Frantziák* el fogattattak, és a' többek el szaladtak. — 31 dikben *H. Waldek* fél mértföldnyire *recognoscerozott Metz* mellett. Semmi nevezetes dolog itt nem történt. —

Ezen *Bétsi Udvari Ujjságban*, melly *Sept. 5-dikéig* nyúlik, semmi nevezetes nintsen: arról sintsen benne egy szó emlékezet is, hogy *Printz Waldeknek* bal karját az ellenségnek ágyu golyóbilisa el horta volna. Egy *Richmontból* *Sept. 7 dikén* indúlt tudósítás pedig azt erősíti, hogy egészen ketté szakítottatott, és csak 7 tzólnyi maradott meg belőlle.

A' *Berlini Udv. Ujjság* ezt a' tudósítást tévzi *Verdün* várának meg vételéről: — „A' *Pruszus Sergek* *Aug. 30 dikán* foglalták el a' *Werdün* mellett lévő tetőket. Az ellenség egész nap ágyuzott réájok, de nem ért egy embert is. Ezen *Sereggel* jelen vala a' *Király*, és a' *Braunschvájgi Hertzeg*. A' másik oldala felől a' Városnak feküdt *Prusz. Gen. Hertzeg Hohenlohé* a' maga *Sergivel*. *Gen. Kalkreuth* pedig úgy állította meg a' *Mosa* vizének bal partján a' 3-dik *Prusz. Serget*, hogy a' várost is bé rekeszize, de az ellenséget is szemmel tartsa *Clermont* felől. Estvéli 7 órára ezen 3 táborok között mindenik elejébe egy egy *battéria* állítatván fel, az ágyuzás ezekről 11 órakor egyszer'smind el-kezdett, és egész 1 óráig tartott, de csak tsendesesen. — 1-től fogva 3 óráig halgatás volt. Ekkor ismét meg szollalván az egyik *battéria*, reggeli 7 óráig dolgozott, 's mind ölzve 4 házak gyúltanak meg a' Várban. Az ellenség keményen ágyuzott ki felé, de minden haszon nélkül; mivel a' *Prusz. Sergek* dombokon feküdtenek, és a' *Frantziák* fel felé kéntelenítettnek lövöldözni. Sok bombájok hullott a' *Prusz. battériákra*, melyek 1 *Strázsamestert* megöltének, és 3 köz-embert meg sebesítettének. „

„ *Sept.* 1-ső napján *Májor Hompes* ismét béküldtetett, és a' város másodiksor-is fel-kérettetvén, 24 órányi gondolkodásra való idő adatott a' Frantziáknak, mellyet ezek igen nagy aláza-
tossággal el-is fogadtanak, és az ostromhoz tété-
tett készületek azonnal minden felöll meg-is szün-
tek. — — *Sept.* 2-dikán, midön a' Pruszszus
Sergek a' jövő étzakára ismét ujj készületeket ten-
nének, ki érkezett a' városból a' jelentés, melly
szerint a' városnak fel adása ezen 2 fel-tételek alatt
ígértetett — 1-ben. Hogy a' benn lévőknek szabad
el-menetel engedtesék. — 2. *szor.*) Hogy a' Fran-
tzia katonák a' magokkal a' városba hozott 4
ágyukat is ki vihesék. Ekkor a' Király rendeléséből
Gen. Kalkreuth dél után minden őrizet nélkült a' vá-
rosba bé-lovagolván, ezen öröm kiáltások között:
éljen a' Pruszszus Király! betsüllettel fogadtatott,
és minek-utánna a' *Tanáts-háznál* mindeneket jó
rendbe szedett vólna, a' Frantzia 3 Bataliónok,
és valami kevés lovasok, fegyveresen, szép rendel,
a' városból ki-jövének, mellyel a' Prusz. Sergek
a' várat és kapukat el foglalák.

Az a' *Námur* városa béli 4 dik *Septemberi* tu-
dósítás, melly által *Thionvillének* bé vétele erősit-
tetett, kétség kívül nem igaz; mivel ezen város
még *Sept.* 6 dikán kezdetett ágyuztatni. *Sept.* 5 di-
kén fel-kérettetett a' mi Sergeinktől: de tsak azt
felelte — „hogy abból a' mi *Párisban* foly, sem-
mit sem tud; maga pedig *Thionville* városa,
a' *Nemzethez*, a' *Törvényhez*, és a' *Királyhoz* tö-
kéletes hiveséggel akar lenni, parantsolatot pedig,
tsak a' *Departamentom* Elölljáróitól tartozik el fo-
gadni. „ — Midön a' *Thionvillé* béliektől a' vá-
rosnak fel-adása másodiksor is kívántatott vólna,
ekkor illyen feleletet adának: — „Mi magunk is
nyögünk a' Frantzia Országot nyomó veszedelmek
alatt. Azokban a' bünös tselekedetekben, mellyek
a' Frantzia Kronikákat örökösön meg bélyegezték,
mi soha részesek nem vóltunk, 's nem is lézünk.
A' betsületet szerető emberek, tsak a' meg hivat-
tatásra

tatásra és fenyegetődzésre magokat nem adják fel.

Az Europai Státusok Politikája, melly egy darab időtől fogva az Anglus Kabinétnak letét fátyola alatt a' világ előtt tsak nem egészen el titkolva őriztetik vala, már ma egy kevésé előttünk is ki-takartatván, már most leg alább a' Frantziák jövő-dő-béli állapotjáról bizonyosabban ítéltünk.

Az Anglus Udvar, hogy az Europai Fejedelmek *Coalitiojába* bé menni ne kénytelenitessék, jobbra és balra igen sokáig tsapkodott. Tudni való dolog, hogy addig, míg *Anglia* magát, mint a' Spanyol Udvarnak mostani leg félelmesebb vetélkedő társa, bizonyoson ki nem nyilatkoztatta, a' *Spanyol Udvar*-is tulajdon veszedelme nélkül háboruba nem elegendhetett, és a' Frantziákhoz is ugy kénytelenitett magát viselni, mint *neutralis* fel.

Ez a' dolog így folyt bizontalanságok között sokáig. *Bétsből* azonban *Londonba* küldtetett *Staremberg*, a' ki rész szerint a' Tsászár ditsőségeen véghez ment meg-koronáztatását jelentette, rész szerint pedig az *Anglus Udvar* a' nevezett *Coalitio*ba való bé állásra hívta. Ugyan ezen időben hasonló jelentések téttenek vala a' *Madriti Udvar*nál is. Azonban meg-történtenek a' Frantzia Udvaron a' múlt 20-dik Juniusi méltatlanságok; véghez mentenek a' 10 dik Augususi iszonyu gyilkoltságok; és mind ezeket a' 16 dik *Lajosnak* Királyságából való fel-függesztetése nyomban követte. Nintsen pedig olyan *fa Politikus* a' világon, a' ki azt magával belső-képpen el hitethette volna, hogy az Europai Fejedelmek a' mostani környül állások között egy Koronás Fővel ilyen méltatlan alatsóságokat büntetlenül el-követtetni, meg-engedhetnék.

Ezek vóltanak azok a' környül-állások, melyek az egy más között szüntelenül leg alább alatsomban való vetélkedésben lévő *Anglus* és *Spanyol Udva*.

Udvarokat egy-mással annyira egyesítették, hogy a' Frantziákra nézve ezen következő 5 pontumokban meg egyeznének: — 1. *ben.*) Köstsönösön kezelséget valólnak egyik a' másiknak mind belső, mind pedig külső tartományaikra és birtokaikra nézve. — 2. *szor.*) Minden köztök elő fordulandó egyenetlenségek és egyéb politikai kételkedés alatt lévő dolgok, az alatt, míg Frantzia Ország tökéletesen helyre állittatik, *in statu quo* maradjanak. — 3. *szor.*) Ha a' már fenn álló *Coalitio*, Frantzia Ország öldöklő fákjájának ki-oltására elégséges nem tanálna lenni, így a' *Spanyol* és *Anglus Udvarok* is arra kötelezik egy-más között magokat, hogy a' *Coalitio*ba belé állanak, és a' magok szövetségelseiket is az ebbe való belé-állásra tehetségek szerint igyekeznek réá venni. — 4. *szer*) Ez alatt pedig mind ketten fegyverhez fognak készülni, hogy ha a' szükség kívánándja, egyszeriben jelen lehessenek. — 5. *szor.*) A' békeiség és tsendesség helyre állittatásának alkalmatosságával pedig, mind ketten magok értelmeket fogják az iránt adni, mi-némű Uralkodás-formájának kell annak lenni, melly Frantzia Országot jövendőben hasonló gyilkos *Revolutió*któl meg-óltalmazhasa. — — Ezen plánum szerint tehát, jó étzakát 1200 *Törvény-hozó Frantzia Solonok!* — néktek is kevés idő múlva ez lészzen *Symbolumotok: nos quosque floruimus.* — Egy olyan *Congressus*, mint a' milyen nem régiben *Hollandiának Hága* nevű fő városából, az *Austriai Belgáknak* II. dik *Leopoldot*, 's véle edgyütt a' jó békeiséget vissza adta vala, egy ilyen *Congressus* fogja kevés idő múlva *Luxemburgból* vagy más valamellyik fő városból azt parantsolni a' Frantziáknak *Párisban*, a' mit az *Oroszok* a' *Lengyeleknek* parantsoltanak vala *Varsóban*: — „ a' kézi-mester emberek és szántó-vetők oszoljanak széljel a' magok honnyokba, az elsők lássanak a' magok művekhez jó lelki-ismérettel, a' szántó-vetők pedig miveljék a' mezőket

zöket azzal a' bizonyos bizodalommal, hogy őket az ő tulajdonoktól lenki meg-fosztani nem fogja, és egy ilyen *Congressus* fogja 16-dik *Jajost* a' Frantziáknak vizsgálza adni.

*Spanyol Ország*nak egy *Barcellona* nevű városából érkezett tudósítás ízerint, már Aug. 22-dike táján oly nagy készüléteket tétetett a' Király, mely a' Frantziáknak a' Spanyolok *neutralismussában* való bizodalmakat egészen lemmivé tette. A' lovalság számára meg kívántató eleség a' szélekre szorgalmatosan takarított. *Kataloniában* mind azok a' szekerek, talyigák, lovak és öszvérek, melyek nélkült a' lakosok el lehetnek, fel irattattanak, és meg parantsoltatott, hogy ezeket mindenek oly készen tertsák, hogy mi-hellyest kívántatik, mindjárt elő állihassák.

Svédzia. — Az *Orosz Udvar*nak vagyon egy igen nevezetes *Lovas Rendje*, mely *Szent András Rendjének* neveztetik, és a' mellyet a' nagy I. Péter állított fel. Ezen Rendnek keresztjét nem tsak született Oroszoknak, hanem más idegen nemzet-béli fő embereknek is szokta az *Orosz Udvar* ajándékozni. Ezt hordozta a' szerentsétlen III dik *Gustávus* is, melly az ő halála után egy néhány napokkal tsak a' minap küldettetik vizsgálza, a' szokás ízerint, az *Orosz Tsászárnéhoz*, de ezt már ezen *Tsászárné* az ifju *Svéd Királynak*, és a' *Südermanlándi Károly* mostani *Svéd Régens Hertzegnek*, az ugy nevezett *Neufzky Sándor Rendjével* együtt, ismét vizsgálza küldötte.

Némelly repülő Bétsi Levelek azt irták ezen napokban, hogy a' *Svédziából* örökös számkivettetésbe küldettetik 4 nevezetes társai *Ankerströmnek* *Frantzia Országba* szándékoznának menni. Ez ugyan meg történhetik: de bizontalan. A' *Frankóniai* kerületből *Norimbergából* leg-alább ezt az ellenkezőt írják róllok Sept. 10 dikén: — „A' *Svédziából* számkivettetésbe küldettetik Gróf *Horn* ötöd magával egy *Svédziai Professornak* neve alatt érkezvén-meg ide *Norimbergába*, innen *Augsburgon* keresztül *Orosz Ország* felé vette útját. Még bizony-

talán vólt, hogy *Florentzidban* fog é ezen túl múlatni, vagy pedig *Romában*. — (Ha tanálás-képpen hozzá vetni ezen dologhoz szabad lenne, azt lehetne erősíteni, hogy ő, mint meg tért bűnös, bizonyoson *Romában* fog ezen túl múlatni.) — — Ezen Gróf *Horn* — azt írja továbbá a' *Norimbergai* tudósító — egy igen szép formájú ifju ember.

Isten! melly iszonyuságokat szokott szülni a' rosztársaság! édes atyák, melly nagy tiszteletre és örök jutalomra méltók vagytok, ha a' ti magzataitokat ettől meg oltalmazni elég bõltsek, és elég szorgalmatosok lehettetek! — Rosztársak, tanuljatok szüleitekhez való engedelmeiséget! Itt a' tükör! Itt következik tsupán érettetek, ezen ifju Gr. *Hornnak* egy érzékeny Levele, mellyet a' maga még máig is életben lévõ édes atyához a' múlt Mártz. 28-dikán a' tömlõtzből küldött vala: „

„ Engedd-meg — *igy szoll* — édes Atyám! Szomorú szivemnek még ez egy vigasztalást remélni, hogy ezen iszonyu szerentsétlenségemben, egy szánakozó és könyörülõ atyával beszélhetek. Méltatlan vólnék ezen érzékeny indulatra, mellyel ezen kedves atyai nevezetet szájamon ki-botsátom, ha az én bűnöm nagyságának érzése engemet, a' vezedelemnek torkából is annyira fel nem tudna serkenteni, hogy azzal a' szabad bátorsággal, melly egy maga bűneit igazán meg-valló gonosztévõhöz sem illetlen, élhessek. Botsásd meg nekem azt, ha lelketséges, hogy én a' magam bűneimről előbb vallást tettem az én Birámnak, mint az én Atyámnak. Eléggé meg-büntettettem már azért, hogy ezen a' világon másoknak inkább, mint sem annak tanátslásaihoz biztam, a' kit a' természet leg-első és leg-közelebb való barátomna tett vala. Én tudója valék szerentsétlenségemre, a' már meg történt szomorú esetnek. Az a' köz-jónak elő-mozdítására vonzó meg-tsaló vágyódás, és a' szabad gondolkodásnak azok az éretlen gyümöltsei ejteték az Országon és a' Királyon a' jelen-való nagy sebes.

lebet. Mennyiben bonyolódtam légyen én ebbe bele, már rész szerint nyomtatott irás, rész szerint élő szavaim által ki nyilatkoztattam. Ezen én minden tettetés nélkül való vallás-tételem és tselekedeteimnek meg bánása által, 's nem magamnak való kedvezésből kétségtetem magamat azzal, hogy leg alább annak a' szivnek meg illetésére, a' mely engemet mindenkör az igazságot betsülleni tanított, jusom és igazam vagyok. Ah jó Atyám! Ha az én korosabb (meg-értebb) időm béli magam viselkedetem meg nem egyezett is azzal a' jobbágyi hiveséggel és azokkal a' vallás-béli fundamentomokkal, mellyek mindenkör, a' te hozzám szerette-tett gyermekedhez való fővebb atyai intéseid valólanak: ne vess el csak ugyan még is magadtól. Az én töredelmességem, mind előtted, mind pedig az Isten előtt elégséges lehet! 's a' t. „ Ezen Com-plótnak feje maga *Ankerström* is csak 30 esztendő volt.

Zemlin 10. Sept. — A' Belgrádi régi és új lakosok ismét ölzve verekedtenek. Midőn közelebből a' régi Belgrádiak a' külső városait Belgrádnak el foglalták, ekkor a' Belgrád-béli *Jantsárok* *Agát*-is el fogták vala. Ezen *Agát* mezittelen egy ágyura felzítve vitték-bé magokkal a' városra, és más nap u. m. Sept. 4 dikén egy oszlophoz kötözvén, a' Belgrádi Basának szemei előtt engedték a' napnak hévségétől egész nap süttetni és kinöztetni. Ezen kegyetlenség által edgyezésre akarták a' Basát indítani, e' pedig ágyuval kezdett nékiek ismét feleltetni. Estvéli 10 órakor 3 felől ütötte nek a' régi Belgrádiak a' várra, és olly vakmerően, hogy már az első Sántzba lajtorjátat is hanytanak való bé: de vissza verettenek. — — 5-dikben és 6-dikban ismét ostromhoz kezdettének: de ekkor is szerentsétlenül; mivel a' Basa a' maga hivebb *Törökjeit* 5 tönként *Rátzok* és *Görögök* közlé állítván, mindenkör győzedelmeskedett.

A' mi a' belő tudósításokat illeti; ezek most tsak nem némák és süketek.

A' Keresztes Dámák Rendjének innepe a' múlt napokban szenteltetett, és a' Fels. Császárné, mint ezen Rendnek oszlopa, 28 Dámákkal szaporította ezen Rendet; kik között 4 Magyar Dámák is talál atnak u. m. Báró *Ortzy Lászlóné* született *Gróf Traun Kis alszony* — *Gróf Pálffy Jánosné* szület. *Hohenfeld* — *Gr. Bothyániné* született *Zsigrai*, és *Orsits Grófné* született *Keglevits*.

A' Zagrábi meg halálozott nagy *Præpost Popovits* Ur helyébe tette ő Felsége ugyan azon *Káptalan* vólt *Kántorát T. T. Sibarich* Josef Urat. — Olly hir szárnyált közinkbe, hogy *Otzakov* várának hajdoni Török lakosai rá-ütettenek vólna ezen Várra, hogy azt a' Muszkáktól fegyveres kézzel foglalják vissza; de nagy veszedelmekkel verettek vissza, a' honnan a' nép között, mind *Konstántzinpolyban*, mind a' több Tartományokban zenebonák támódtak.

Tudósítások.

Alább irt, a' tiszteletre méltó Közönségnek jelentem; hogy én Néhai Anglus Theologusnak *Burkitt Wilhelmnek*, az Ujj-Testamentomi Sz. Könyvekre, illyen Titulus alatt: *Expository notes, with practical observations, on the new Testament, of our Lord and Saviour Jesus Christ*, Angliai nyelven irt, Németre pedig, ama hires *Rambach Fridrik*, nagy érdemű és Tudományú Ur által fordított, és *Practische Erklärung des Neuen Testaments* Titulus alatt 1763 's következő elzendőekben, Halában több

több darabokban ki-botsátott Könyvéből, azt a Rész, melly a' Közönséges Leveleknek világosítását magában foglalja, Magyarra fordítottam, és ki-botsátom, ezen Tzim alatt: *Az Ujj-Testamentomi Közönséges Leveleknek u. m. Jakab, Péter, János és Judás Sz. Apostolok Leveleiknek, a' Keresztényi jó életre oktató Tanúságokkal és Intésekkel, tellyes rövid világosítása:* írta Angliai nyelven *Burkitt Wilhelm Eszszekszia Tartományban Dedhámí néhai Prédikátor és Vikárius.* 's a' t. Vólt ez a' nagy ember a' Cantabrigiai Collegiumnak Tagja, sok esztendőök alatt, az után pedig Dedhámí Prédikátor és Vikárius, melly Hivatalaiban írta-is e' jelenvaló Munkáját. — Mellynek méltó dicséretére, azokra nézve a' kik előtt még esmeretlen vólna, illendőnek, de elégnek is itélem jelenteni; hogy ezt már Hivatalai folytatásának néhány esztendeji után, az Isten dicsőséget, és Felebarátinak, a' Kegyeség szerint való Tudományban leendő nevedéseket vévén magának tzélúl, minden Contraverziát félretévén, annyival inkább, a' régibb Világnak, azal majd mindenkor együtt járt szokásához, magát leg-kisebb részben sem alkalmaztatván, ugy írta; hogy a' *Textust*-is (abból, néhány verseket Szakaszotskákba foglalván) a' Hittel és a' Sz. Irásokkal meg-egyező képpen, rövideden meg-világosítja, és a' Kereszténynek, a' mondottakból folyó tiszteit 's kötelelségeit elő-adja, vagy a' Keresztényt, a' Hitre és a' Keresztényi jó életre a' Sz. Irásnak fennforgó Szakaszából ki-hozott Tanúságokkal és Intésekkel, oktatja és serkentgeti. — Közönséges kedvelséget is talált ezen ő Munkája Hazafiainál; úgy hogy nem tsak életében, hanem halála után is sok izben ujra ki-nyomtatott közöttök, és ama nagy ember, a' Pruszsz. Kir. Fő Confistor Tanácsosa, 's a' Sziléziai Evangel. Ekkles. és Oskolák Fő Inspector *Rambach Fridrik* Ur-is, a' 12 dik kiadás szerint fordította ezt a' Német nyelvre; (mely fordítás után lett e' Magyar fordítás-is) a' kik pedig

pedig ezen Munkát esmerik, azoknak tulajdon tapasztalások, több minden ajánlásoknál; szeretik ezt, 's nagyra betsülik. — A' jelentett Munka 30 árkusoknál több lesz; nagyobb 8 ad részben, tisztán, szép nyomtató papírosra, nyomtattatik *Pesten Patzko Ferentz Ur* nyomtató műhelyében. Az első darabja, melly *Jakab és Péter* Apostolok Leveleiket, 's azoknak világosításokat foglalja magában mintegy 16 árkusokban; a' réánk jövő Leopoldi Pesti Vásárra készen lesz: a' mikor azt, nevezett *Patzko Ur* Tipografiájában lehet találni; más helyeken lejendő találtathatása felől, málszor fogom tudósítani az Erd. Közönséget. Az árát a' mi illeti, az árkusok számához fog az intéztetni: az ilyen nagyobb 8 ad rész formátum, drágább ugyan más formáknál; de szebb is: azonban minél oltsóbban lehet, ugy fog adattatni.

Szaboltsban T. N. Törös György Úrnál találtatnak: —

1.) Az 1781-dikbéli Aszszúszöllő bor 80 átalag. — Az 1788-dikbéli aszszúszöllő bor 65 átaloggal, és így mind öszve 145 átaloggal, mellynek árra átaljában 25 Tsászár arany.

2.) Az 1788-dik béli mászás Hordó bor 115. Az 1784-dikbéli pedig 10; — mind öszve 125 átalog — mellyeknek árrok átaljában 15 Tsászár arany. — A' kik Bétsben akarnak ezen borokat meg-venni, jelentsék magokat a' *Vad-piatzon* a' veres tövises Díznónál az 1-ső Stokban.